UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[und]o habet ardorem frigoris malicie repulsiuu[m]. Et hoc q[uod] ad affectu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

ſs quō te debeat cōdēnare. Ad h̄ ꝓpoſitū
etiā Lactātī⁹ i.iiij.li.diui.iſti.ait. Hoies
malūt exēplaq̄ꝫ v̄ba: qm̄ loq̄ facile ē: pſtare
difficile. Utinā q̄dē tam̄ti bn̄ facerēt: q̄ꝫ
multi bn̄ loquunt̄. Hec ille. Nec etiā ſuffi
ceret extrinſec⁹ bonū exēplum p̄bere: niſi ⁊
mēs ipa p̄dicatoris iteri⁹ fuerit mūda. q̄a
vt d̄r Gre. ſup Eze. Sermo dulcedinē nō
h̄ꝫ quē intra ꝯſcientiā vita reproba remor
det. Hec ille.

Tertia cōdicio eſt affectio

virtuoſa: ſic vicꝫ ꝙ ex charitate afficiat̄ p̄/
dicator nō ad q̄ſtū t̄p̄alē neq̄ꝫ ad mōi glo
riā: neq̄ꝫ generalr̄ ad q̄rēdū q̄ ſua ſūt: ſꝫ q̄
ieſu chr̄i: vt d̄r de charitate. j. Cor. xiij. et. j
Cor. x. Nō q̄rēs q̄d mihi vtile ē: ſed q̄d
mlt̄ꝫ vt ſalui fiāt. Hec ibi. Querunt q̄ ſua
ſunt q̄ p̄dicāt aut cupiditate glīe: aut amo
re lucri: aut deniq̄ꝫ ſpe cuiuſcūq̄ꝫ commodi
t̄p̄alis. Et tales freq̄nt̄ in impatiētiā ruūt
ꝓpt̄ detrahētiū v̄ba: q̄ t̄n ex diuia diſpēſa/
tione p̄mittunt̄/vt ſic dep̄mat̄ fum⁹ ianis
glīe q̄ oriri poſſꝫ ex v̄bis blādiētiū. Hinc
Gre. vj. q. j. c. Sūt plimi. d̄r. Sūt plimi q̄
vitā bonoꝝ ampli⁹ q̄ꝫ debēt laudāt. et ne q̄
elatio de laude ſurrepat: p̄mittit oipotēs
de⁹ malos in obtrectatiōe ⁊ obiurgatione
p̄rūpe: vt ſi q̄ culpa ab ore laudātiū in cor/
de naſcit̄: ab ore vitup̄antiū ſuffocet̄. Hec
ille. Patiēter igit̄ ⁊ eq̄ anio ferēdi ſūt ru/
muſculi plebis: nec curandū de oibꝫ q̄ di/
cunt̄/niſi talia eſſent ꝓpt̄ que ſi n̄ ꝯfutarent̄
infamia notabil̄ in p̄iudiciū aiaꝝ oriri poſ/
ſet. Hiero. ad nepo. Caue ne hoim rumu
ſculo aucuperis ⁊ offenſam dei ꝓploꝝ lau/
de cōmutes. Per ifamiā ⁊ bonā famā chr̄i
miles gradit̄: nec laude extollit̄: nec vitu/
peratiōe frāgit̄: et leta ꝯtēnit ⁊ triſtia. et p̄
diē ſol n̄ vrit eū neq̄ꝫ luna p̄ noctē. hec ille.

Tertio ꝯtēplāda eſt v̄bi dei deſide
rabil̄ vtilitas: quā vicꝫ reportat q̄
deuote ſuſcipit v̄bū d̄i. Habet em̄
v̄bū d̄i mlt̄os p̄utiles effect⁹ ex ipo p̄cedē/
tes. ¶ Prio h̄ꝫ ſplēdorē tenebraꝝ igno
rantie expulſiuū. Et h̄ q̄ ad intellectū
¶ Scd̄o habet ardorem frigoris malicie
repulſiuū. Et hoc q̄ ad affectū.
¶ Tertio habet vigorē operū neq̄tie rep̄ſ/
ſiuū. Et hoc q̄ ad effectū.

Primo igitur habet ſplē/

dorē illūinatiuū ꝯtra tenebras ignorātie.
Rom. xv. Queq̄ꝫ ſcripta ſūt: ad n̄raꝫ do/
ctrinā ſcripta ſc̄. Per v̄bū aūt d̄i orit̄ triplex
ſplēdor in intellectu ¶ Prim⁹ ē ſplēdor i/
ſtructiuus. Nā p̄ v̄bū inſtruit̄ itellect⁹ cir
ca credēda. Rho. x. Fides ex auditu: audi
tus aūt p̄ v̄bū chr̄i. Si ḡ deficeret v̄bū d̄i:
fides chr̄i deficeret. Unde queſo ſtabilitas
ſacroꝝ: vnde feror vicioꝝ: horror iferni: a/
mor dei: ⁊ deſideriū eternoꝝ/niſi p̄ verbum
dei: Qd̄ intelligēs ꝓpha ait. Lucerna pe/
dibꝫ meis v̄bū tuū: ⁊ lumē ſemitꝫ m. Niſi
em̄ hec ſup̄dicta ⁊ alia hm̄oi ꝓplis p̄dica/
rent̄: oēs velut ceci varijs iuoluerent̄ erro/
ribꝫ. Ps̄. Declaratio ſermonū tuoꝝ illumi
nat ⁊ itellectū dat p̄uulis. Prouer. vj. Lu
cerna mādatū: ⁊ lex lux. ¶ Secūd⁹ eſt ſplē
dor demōſtratiu⁹. Eſt em̄ v̄bū dei q̄ſi ſpe
culū aie. ⁊ non ſolū declarat q̄d ſit bonū ⁊
q̄d malū: ſed etiā q̄d meli⁹ ⁊ q̄d pei⁹. Jdō
ꝓpha petēs intelligētiā v̄boꝝ dei: d̄r in pſ.
Uias tuas dn̄e demōſtra mihi: ⁊ ſe. t. edo
ce me. Jp̄m em̄ v̄bū dei demōſtrat viā d̄i.
¶ Terti⁹ eſt ſplēdor decoratiuus. Nā ſine
v̄bo dei aia ē ſic aer ſine lūine oi ſplēdore p̄
uatus. cū eo aūt eſt ſicut dies meridiano
fulgore illuſtrat⁹. Ps̄. Decorem induiſti
amict⁹ lumine ſicut veſtimēto.

Secūdo h̄ꝫ ardorē frigo/

ris malicie repulſiuū. Et hic ardor ē t̄plex
¶ Prim⁹ ē ardor viuificatiu⁹. Prouer. xiij
Lex dei fons vite. Joā. v. Qui audierint
viuēt. Jbidē. Uerba q̄ ego loq̄r ſp̄us ⁊ vi
ta ſunt. Jn cui⁹ myſteriū dn̄s ſuſcitās ado
leſcētē d̄r. Adoleſcens tibi dico ſurge.
¶ Scd̄s eſt ardor purgatiu⁹ Purgat em̄
tripl̄r. Primo penetrādo. Penetrat ei ver
bū dei cor hois. Heb. iiij. Uiu⁹ eſt ſmo d̄i
et efficax: ⁊ penetra. oi glad. ⁊c̄. Penetrat
em̄ ſp̄m vſq̄ꝫ ad cogitatiōes ⁊ affectiōes ⁊
intētiōes. Scd̄o emolliēdo Can̄. v. Aīa
mea liq̄facta ē vt dilect⁹ locut⁹ eſt. Unde
Judic. ij. Cū loq̄ret̄ angel⁹ filijs iſrl̄ verba
dei fleuerūt. Et Nee. viij. Fleuit ois ꝓplus
cū audirēt v̄ba legis. Jtem in vitaſpa. d̄i
ꝙ cū q̄dā q̄reret ab abbate ioāne d̄ duricia
cordis: r̄n̄dit. Quid durius lapide: ⁊ quid
molli⁹ aq̄: et t̄n aq̄ ſepe cadēdo lapidē frā/
git. ſic v̄bū dei cor duꝝ aperit ad timorem
dei. Hiere. xxij. Uerba mea q̄ſi malle⁹ cō/

terẽs petras. Ibi etiã ponit̃ exẽplũ de homine imutato et in lachrymis reſoluto cũ audiuit ꝟbũ dei. Itẽ legit̃ Q. cũ ſemel beat⁹ Bernardus ꝑdicaret in q̃dã ciuitate i q̃dã cimiterio: duo ribaldi valde ꝓpe erant q̃ multa mala fecerant: quoꝝ vn⁹ videns hominẽ ire ad ſermonẽ: voluit etiã ire. Et alius dicit. Quo diabolus ducet te mõ: nunq̃ feciſti aliq̃d bonũ: et cepit ei dicere opprobria. Ille tñ iuit. Et cũ cepiſſet beat⁹ Bern̄. ꝑdicare ꝯ eos q̃ ducebãt malã vitã: cepit iſte hr̃e ꝯtritiõez ⁊ dolorẽ cordis ꝓ pctis et cepit flere. Et b. Bern̄. vidit circa collũ ei⁹ catenã magnã pl⁹ q̃ cẽtũ carruncas hñtẽ. ſed ad qualibet lachrymã cadebat vna carrũca de catena. Tũc b. Bern̄. cepit inſtãti⁹ ⁊ ardenti⁹ ꝑdicare ⁊ vicia deteſtari. et pctõr cepit forti⁹ flere / ita q̃ tandẽ tota catena fuit diſſoluta. Poſt ſermonẽ vocauit eum ſctũs Ber. ⁊ ꝯfortauit ⁊ examinatiõe ei⁹ ꝯfeſſus eſt oĩa pctã ſua. et ſic poſtea ſctẽ vixit. Et ali⁹ miſer ſoci⁹ eius q: nõ iuit ad ſermonẽ mãſit in pctis ligatus. Sed aliq̃ dicũt inutile ſibi eſſe audire ꝟbũ dei: eo q̃ memorit̃ tenere nõ pñt. Cõtra q̃s legit̃ in vitaſpa. q̃ q̃daꝫ frater dixit ad ſenẽ. Ecce abba freq̃nter interrogo ſeniores vt mihi admonitionẽ ſalutarẽ faciant. et q̃cquid mihi dixerint / nihil retineo. Erãt aũt ſeni duo vaſa vacua. Et dicit ei ſenex. Vade ⁊ affer vnũ ex ill' vaſis: ⁊ imitte aquã ⁊ laua illd̃ ⁊ effunde ⁊ pone illud in locũ ſuum. Fecitq̃ frater ita ſemel ⁊ bis vt ꝑcepit ei ſenex. Et dicit ſenex. Vtraq̃ vaſa ſimĺ affer huc. Et dixit ſenex. Qd̃ illoꝝ madidi⁹ ẽ: Dixit frater. vbi aquã miſi ⁊ laui. Tũc dixit ſenex. Sic eſt de anima fili q̃ freq̃nt̃ audit verbum dei: q̃uis nihil retineat. plus eñ madidat̃ ⁊ mũdat̃ q̃ illa q̃ nihil audiuit. ¶ Tertio purgat ꝟbũ dei abluẽdo. Ideo Jo. xvj. Mũdi eſtꝭ ꝓpter ſermonẽ quẽ locut⁹ ſum vob. et Hebre. j. Verbo ꝟtutꝭ ſue purgatiõem pctõꝝ faciẽs. In vitaſpa. legit̃ q̃ cuidã dicẽti q̃d valebat ei audire ꝟbũ dei. lꝫ eñ libẽter audiret: ſtatĩ tñ obliuiõi tradebat. Tradidit q̃ ſibi ſenex calatũ imũdũ ⁊ fumo nigrũ et fuligine plenũ: dicẽs vt in fontẽ illũ imergeret ⁊ aq̃ plenũ ei deferret. Qd̃ cũ attentaret facere: ſꝫ cũ aqua plenũ extraheret de fonte / aq̃ exibat. q̃ redijt: eo q̃ videbat̃ inutiliter laboraſſe. Cui dixit pr̃. Etſi aquã nõ detuliſti: tñ calatũ huc mũdaſti. Sic ẽ de corde ꝑ quod trãſit verbũ dei. per illud eñ mũdat̃: lꝫ in eo nõ maneat. ¶ Terti⁹ ẽ ardor inflãmatiu⁹. Greg. Ex audito diuino ſermone exardeſcit anim⁹. corporis frigus recedit: fit mẽs in ſupno deſiderio anxia: a ꝯcupiſcentijs terrenis aliena: Libet ei audire ꝑcepta celeſtia. Vñ Ps. Ignitũ eloquiũ tuũ vehemẽter. Idẽ. Eloquiũ dñi inflãmauit eũ. Hiere. xxiij. Nũq̃d ꝟba mea ſt̃ q̃ſi ignis ardẽs: Et puer. xxx. Oĩs ꝟmo dei clype⁹ ignitus. Ideo de Helia dr̃ Ecci. xlviij. Surrexit q̃ſi ignis ⁊ ꝟbũ illi⁹ q̃ſi facla ardebat. Ideo etiã dat⁹ ẽ ſpũſſctus in linguis igneis: vt dr̃ Act. ij.

Tertio verbũ dei hꝫ vigorem neq̃tie repſſiuũ. Et hoc tripliciter.

¶ Primo hꝫ vigorẽ ꝯfortatiuũ. Cõfortat eñ tripl'r. vicꝫ nutriendo. Eſt eñ cibꝰ mentis vt dr̃ Greg. Ideo ſicut ſignũ inſtantꝭ mortꝭ ẽ hoĩem languidũ nõ ſumere cibũ: ita ſignũ mortꝭ ſpũalis ⁊ reprobatiõis eſt qñ pctõr reſpuit ꝟbũ dei. Aug. Sicut nullũ eſt mai⁹ ſignũ ꝑdeſtinatiõis et̃ne q̃ verba dei libẽter audire: ita nullum eſt pei⁹ ſignũ q̃ illa ꝯtẽnere. Jo. viij. Qui ex deo ẽ ꝟba dei audit. ꝓpterea vos non auditꝭ q̃a ex deo non eſtꝭ. Itẽ ꝯfortat delectãdo. Ex guſtu nẽpe hui⁹ cibi delectatio ſentit̃. Qd̃ expiens Ps. dicebat. Quã dulcia faucibꝰ meis eloq̃a tua ſup mel ori meo. Et Cañ. v. Anima mea liq̃facta eſt vt dilectus locutus eſt. Hac dulcedine capti fuerũt miniſtri ſcribaꝝ ⁊ phariſeoꝝ: vt hr̃ Joã. vij. et Cañ. iiij. Eloquiũ tuũ dulce. et Ezech. ij. ⁊ iij. Volumẽ ezechieli traditũ: factum eſt in ore eius tanq̃ mel dulce. Hanc aũt dulcedinẽ nõ ſentiũt qui habent palatum cordis infectum febre iniquitatis. Sicut etiam dicit̃ q̃ bufo nõ poteſt ſuſtinere bonum odorem vinee florentꝭ. Verbum dei ſimile eſt mãne habenti dulcedinẽ et grauem ſaporem ſm̃ q̃ homo afficiebatur in guſtu illius. Vnde Sap. xvj. Panem de celo preſtitiſti illis ſine labore / omne delectamentũ in ſe habentẽ et omnis ſaporis ſuauitatem: ſubſtantiã tuam et dulcedinẽ tuam quã habes in filios oñdebas deſeruiẽs vniuſcuiuſq̃ voluntati: ⁊ ad qd̃ q̃ſq̃

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN